

آقای. یا گبس سرخه دن براس پل

بموجب نامه مورخ ۱۳ سپتامبر ۱۹۶۰ برنامه تثبیت اقتصاد ایران با اطلاع صندوق رسید و برنامه مزبور موجب شد که ایران بتواند از اعتبار احتیاطی صندوق استفاده نماید. اینک لازم دانسته شده است که در برنامه مزبور تجدید نظر بعمل آید و بموجب این برنامه تجدید نظر شده و در اثر ادامه اشکالات موازنه پرداختهای ارزی ایران تقاضا دارد اعتبار احتیاطی صندوق تا آخر سال ۱۳۴۰ تمدید شود.

(۱) یکی از هدفهای سیاست پولی و مالی کافی السابق این خواهد بود که توسعه اعتبارات بانکها بمردم و مؤسسات خصوصی و دولتی از سالی ۳,۰۰۰ ملیون ریال تجاوز نکند آنچه موجب شده است تغییراتی در سیاست محدودیت اعتبار باشخاص و مؤسسات خصوصی و دولتی بعمل آید یکی توسعه ای است که در وضع اقتصاد ایران از زمان تنظیم برنامه اصلی تا کنون بعمل آمده و دیگری احتیاجات امروزه اقتصاد ایران میباشد.

(۲) الف - مطالبات کلیه بانکها از اشخاص و مؤسسات خصوصی در پایان سال ۱۳۳۹ بالغ بر ۴۳,۴۴۴ ملیون ریال بوده است (۱). براین مطالبات تا آخر تیرماه ۱۳۴۰ بیش از ۲,۴۰۰ ملیون ریال و تا آخر شهریور ماه ۱۳۴۰ بیش از ۳,۰۰۰ ملیون ریال و تا آخر آذر ماه ۳,۵۰۰ ملیون ریال و تا آخر سال ۱۳۴۰ بیش از ۴,۰۰۰ ملیون ریال اضافه نخواهد

ورود دفتر محترم به تاریخ ۱۳۴۰/۱۰/۲۷

شماره ۱۵۴۲/۲۷
تاریخ ۱۳۴۰/۱۰/۲۷

ب - قرار شده است بدهی خالص مؤسسات دولتی ببانکها (بدهی منهای

سپرده) تا آخر ماه ششم حد اقل تا ۳۵۰ ملیون ریال و تا آخر ماه نهم حد اقل تا ۶۵۰ ملیون

(۱) چون آمار بانکها در حال تجدید نظر است ممکن است این رقم قطعی نباشد

نمونه ۱۱
۳۹/۷ - ۵۰۰۰ ب

۴۰-۷-۱۲-۱۱-۵

ریال تقلیل یابد . هر مبلغی که در آخر شش ماهه اول سال ۱۳۴۰ علاوه بر ۳۵۰ میلیون ریال از بدهی دولت بیا نکها تقلیل یابد ممکن است معادل آن بر ۳,۵۰۰ میلیون ریال حد مجاز توسعه اعتبار خصوصی در سه ماهه سوم سال اضافه شود و همینطور هر مبلغی که علاوه بر ۶۵۰ میلیون ریال از بدهی دولت بیا نکها در آخر اذر ماه ۱۳۴۰ تقلیل پیدا کند ممکن است معادل آن بر ۴,۰۰۰ میلیون ریال حد مجاز توسعه اعتبارات خصوصی تا آخر سال ۱۳۴۰ افزوده گردد . بانك مرکزی میتواند این توسعه اعتبارات مجاز را با در نظر گرفتن اوضاع اقتصادی کشور تعدیل نماید .

۳) میزان اضافه اعتباریکه هر يك از بانكها از جمله بانك ملی ایران ، بانك کشاورزی و بانك توسعه صنعتی و معدنی ایران از محل حد مجاز كل توسعه اعتبار با اشخاص و مؤسسات خصوصی میتوانند بدهند تعیین خواهد گردید . قسمت عمده این اضافه اعتبار برای امور صنعتی و کشاورزی و مخصوصاً سرمایه گردان لازم برای آن امور مصرف خواهد شد و نسبت بیا نکهای که از حد مجاز خود تجاوز کرده باشند اقدامات لازم بعمل خواهد آمد . فعلاً اقداماتی برای تقلیل مقدرات بانكها لازم بنظر نمیرسد زیرا اولاً این مقدرات تا اندازه ای در حال حاضر تقلیل پیدا کرده است و ثانیاً اقدامات دیگری که برای این منظور بعمل آمده کافی بنظر میرسد . مصداق در صورت لزوم بانك مرکزی ایران ممکن است اعتباراتیرا که بیا نکهای دیگر داده است تقلیل دهد .

۴) در اوایل سال ۱۳۴۰ تصمیماتی اتخاذ گردید که میزان تسهیلات اعتباری برای واردات تقلیل داده شود و این تصمیمات نیز تا اندازه ای وجوه نقد اشخاص و مؤسسات را راکد خواهد نمود . باستثنای چند قلم کالا های ضروری وارد کردن بقیه کالا ها فقط بوسیله گشایش اعتبار اسنادی انجام خواهد گرفت . هنگام افتتاح اعتبار وارد کنندگان ملزم هستند سپرده هایی به نسبت های مختلف بیا نکها پرداخت کنند . این قبیل سپرده ها به نسبت درجه ضروری بودن کالا های وارداتی از ۲۵ تا ۷۰ درصد تغییر میکند و این رویه در تمام سال ۱۳۴۰ و حیانا برای مدت طولانی تری ادامه خواهد داشت .

نمونه ۱۱
۳۹/۷ - ۵۰۰۰ ب

۴۳/۱۱/۴۰

۴۳/۱۱/۴۰

۴۳/۱۱/۴۰

۴۳/۱۱/۴۰

۴۳ - ۱۱ - ۱۲ - ۷۰

(۵) دریافت حقوق گمرکی بوسیله سفته های نمود روزه تضمین شده از طرف بانکها هنوز ادامه دارد. در حال حاضر قبول سفته های تضمین شده معادل ۷۵ درصد حقوق گمرکی است و قرار است این نسبت ماهیانه ده درصد تقلیل یابد و از تجدید یا تمدید سفته ها خود داری شود بطوریکه از اول دیماه هیچگونه سفته جدیدی قبول نخواهد شد.

(۶) همانطوریکه در بالا بیان گردید بدهی دولتی به بانکها تقلیل خواهد یافت و این تقلیل بشرح ذیل خواهد بود.

الف - از میزان بدهی غیر خالص خزانه داریکل بیانکها که در آخر اسفند ماه ۱۳۳۹ معادل ۱۳,۹۷۰ میلیون ریال بود تا پایان شهریور ماه ۱۳۴۰ اقل ۱۵۰ میلیون ریال و تا پایان آذر ماه ۱۳۴۰ اقل ۳۵۰ میلیون ریال و تا آخر اسفند ماه ۱۳۴۰ اقل ۷۰۰ میلیون ریال کاسته خواهد شد. جمع کل بدهی خزانه داریکل بیانکهای داخلی و اعتبار دهندگان خارجی در سال ۱۳۴۰ حد اقل ۱,۰۰۰ میلیون ریال کاهش خواهد یافت.

ب - حد اکثر مجاز بدهی سازمان برنامه به بانکها (بدون بانک اعتبارات صنعتی) ۶,۶۵۰ میلیون ریال است. این حد اکثر در هر یک از تاریخهای آخر تیر - آخر شهریور - آخر آذر و آخر سال جاری ۲۰۰ میلیون ریال تقلیل خواهد یافت بطوریکه در سال ۱۳۴۰ بدهی سازمان برنامه جمعا ۸۰۰ میلیون ریال کمتر از آخر سال ۱۳۳۹ بشود و در نیمه اول سال ۱۳۴۱ نیز ۵۰۰ میلیون ریال از این بدهی تصفیه خواهد شد.

ج - حد اکثر مجاز بدهی سایر مؤسسات وابسته بدولت به بانکها در پایان شهریور ماه ۱۳۴۰ معادل ۱۰,۸۰۰ میلیون ریال خواهد بود و اضافه اعتبار بیش از این مبلغ هر چه زودتر تصفیه خواهد شد. مهلتا میتوان تا ۵۰۰ میلیون ریال از بدهی مؤسسات تولیدی وابسته بوزارت صنایع و معادن را ضمن حد اکثر مجاز اعتبارات اشخاص و مؤسسات خصوصی مندرج در بند (۲) بحساب آورد.

(۷) بودجه عادی سال ۱۳۴۰ اکنون مورد تجدید نظر دقیق قرار دارد. در

نمونه ۱۱
۵۰۰۰-۳۹/۷ ب

۴-۱۱-۱۲-۷-۴

بعضی موارد لازم دیده شده است که بمبالغی که بيمضی قسمتها تخصیص داده شده اضافه شود و در قسمتهاي ديگر صرفه جوئی بعمل آید . ب علاوه تجدید نظر فطلي منجر بصرفه جوئی زياد تری خواهد شد . اقداماتی برای اصلاح وضع جمع آوری مالیاتها اتخاذ خواهد شد ولی نباید انتظار داشت که بهبود سریع در میزان وصولیها حاصل شود . مصهدا علیرغم مشکلات موجود دولت تصمیم گرفته است که بودجه نهائی در عین پرداخت وامهای مندرج در بند ۶ (الف) موازنه داشته باشد .

(۸) هزینه کل سازمان برنامه برای برنامه هفت ساله دوم از میزان حد اکثر مجاز ۸۷,۶۷۰ ملیون ریال تجاوز نخواهد نمود ب علاوه تا زمانیکه بتوان کسری فطلي را از منابعی که اثر تورمی نداشته باشد تأمین نمود نزدیک شدن باین حد اکثر ممکن نخواهد بود . تأمین این کسری بیشتر بستگی بمنابع خارجی دارد زیرا چنانچه احتمالاً بودجه دولت اضافهای داشته باشد آن اضافه توسط بانکها در اختیار اشخاص و مؤسسات خصوصی گذاشته خواهد شد .

(۹) بدهی غیر خالص خزانه داریکل و سازمان برنامه و سایر مؤسسات دولتی ببانکها در آخر اسفند ماه ۱۳۳۹ مادل ۳۲,۳۳۰ ملیون ریال بوده است . از حد اکثر مجاز این بدهی غیر خالص مبلغ ۳۵۰ ملیون ریال در آخر شهریور ماه ۱۳۴۰ و ۶۵۰ ملیون ریال در آخر آذر ماه ۱۳۴۰ و ۱,۰۰۰ ملیون ریال در آخر اسفند ۱۳۴۰ کسر خواهد شد . هر قدر حد اکثر مجاز مطالبات از اشخاص و مؤسسات خصوصی مندرج بند ۲ قسمت (ب) افزایش یابد بهمان میزان حد اکثر مجاز برای دولت و مؤسسات دولتی از حد مقرر فوق کاهش داده خواهد شد .

(۱۰) دولت ایران لازم دانسته است که بعضی محدودیت های ارزی برقرار نماید که در نتیجه اقلام زیادی از واردات کتجملي تشخیص داده شده ممنوع گردد . این ممنوعیت ها اضافه بر آن هائی است که در آغاز هر سال از نظر سیاست بازرگانی مقرر میشود . در سال ۱۳۴۰ در نظر نیست که تصفیقات دیگری برقرار شود . علت تصفیقات جدید قسمتی از نظر موازنه پرداختهاست

مستاد

مستاد

مستاد

و تا اندازه ای هم برای این است که از صرف مبالغ هنگفت ارز برای کالا های تجملی اجتناب شود . هدف اخیر هم علل اجتماعی دارد و هم از این نظر است که ارز برای امور تولیدی بمصرف برسد . برای اینکه این هدف نتیجه مطلوب بدهد باید اقدامات کلی دیگری هم بعمل آید . اما با وصف مراتب فوق تغییر دادن مقررات وارداتی موجود فعلاً عملی بنظر نمی رسد ولی این مقررات قبل از پایان سال ۱۳۴۰ مورد تجدید نظر کامل قرار خواهد گرفت و قصد این است که بر اساس رویه های زیر اقدامات دیگری در نظر گرفته شود که بسرعت ممکن بموقع اجرا درآید .

الف - علاقه ای که برای وارد کردن کالا های تجملی بیش از اندازه موجود است مطلوب وضع فعلی توزیع درآمد است که دولت میخواهد آنها بوسیله مالیات تئیر دهد اما صلاح مقررات مالیات مستقیم و وضع عوارض زیاده تری بر خرید یا استعمال کالا های غیر ضروری باعث خواهد شد که مالیات بندی در ایران بر اساس متری تر و بهتری استوار گردد .

ب - ممنوعیت ورود بعضی کالا ها به وضع حقوق گمرکی سنگین تر بر واردات و یا عوارض دیگر تبدیل خواهد شد و این ترتیب در مورد کالا هایی بموقع اجرا در خواهد آمد که ممنوعیت ورود آنها برای حفظ صنایع داخلی لازم و یا اقلیمی که ورود آنها بمقدار محدودی مجاز باشد . ممنوعیت ورود کالا فقط منحصر به کالا هایی خواهد بود که از نظر اجتماعی ورود آن برای همیشه یا مدت طولانی صلاح نباشد .

پ - طریقه وضع عوارض در سال ۱۳۳۹ نتیجه مطلوب نبخشیده است . توجه مخصوصی خواهد شد که با وضع مقررات ساده تر نتیجه موثر تری گرفته شود .

(۱) چنانچه در طی مدت این قرار داد احتیاطی (۱) طلب تمام بانکها از افراد و موسسات خصوصی از حدی که در بند ۲ ذکر شده تجاوز نکند یا (۲) بدهی غیر خالص دولست از حدودی که در بند ۹ معین شده تجاوز نماید دولت ایران قبل از آنکه استفا ده بیشتری از اعتبار احتیاطی بنماید یا صندوق بین المللی مشاوره خواهد نمود تا راجع به استفا ده های آتی از اعتبار احتیاطی توافق حاصل شود .

تاریخ ۱۳۴۰/۱۲/۱۴
معاونت امور اقتصادی و دارایی
وزارت امور اقتصادی و دارایی
شماره ۱۱
تاریخ ۱۳۴۰/۷/۳۰

امضاء
معاونت امور اقتصادی و دارایی
وزارت امور اقتصادی و دارایی
شماره ۱۱
تاریخ ۱۳۴۰/۷/۳۰